

«Ким Исломда гўзал суннат пайдо қилса ва ундан кейин ўша суннатга амал қилинса, унга ўшанга амал қилганлар ажрига ўхшаш ажр, уларнинг ажридан бирор нарса ноқис қилинмаган ҳолда ёзилиб туради.

Ким Исломда бир ёмон суннат пайдо қилса ва ундан кейин ўша суннатга амал қилинса, унга ўша амал қилганлар гуноҳига ўхшаш гуноҳ, уларнинг гуноҳларидан бирор нарса ноқис қилинмаган ҳолда ёзилиб туради», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

نَبِيٌّ رَمَعَهُمْ تَجَرَحَ: لَأَقُوهُنَّ عُنْهُ لَلِإِيضَرِّ يَرِاقُ لَأَنْبَنَ مَحْرَجًا دُبَعًا نَبِيٌّ لَصِي نَوُوقَرَفَتُمْ عَزْوًا سَأَلَلَا إِذْ فَرِحَ سَمَلَا لَأَلِإِنَاضَمَرِ يَفَبِاطْخَلَا رَمَعَلَأَقُفُ طَهَّرَلَا هَوَالَصَبِ يَلَصِي فُلُجَّرَلَا يَلَصِي وَهَسْفَنَل لُجَّرَلَا مُعَمَّحَفُ لَثَمًا نَأَكَلِ دِحِوِئِرَأَقِ يَلَعِ أَلُوَّهُ تَعَمَّجُ وَوَلِ يِنَارَأَلِ يِنِإِ هَلَلَاوِ نَوُوصِي سَأَلَلَاوِ يَرِحُ أَلَوِي لَعَمُ تَجَرَحُ مَثُ: لَأَقُ بَعَكَ نَبِيٌّ بَأُ يَلَعِ لَصُفَأَ أَلَوِي نَوُومَانَتِ يَتَلَأَوِ هَدَهُ عَدَبَلَا تَعَمَّنُ: رَمَعَلَأَقُفُ هَوِئِرَأَقُ هَوَالَصَبِ هَوِئِرَأَقُفُ نَوُومُوقِي سَأَلَلَا نَأَكُو، لِيَلَلَا رَأَ يِنَعِي، نَوُومُوقَتِ يَتَلَلَا نَمَلُ:

2. Абдурроҳман ибн ал-Қорий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳу билан Рамазон кечаларининг бирида масжидга чиқдим. Қарасак, одамлар гуруҳ-гуруҳ билан тарқоқ ҳолларида: кимдир ўзи намоз ўқимоқда, кимдир намоз ўқиса, бир неча киши унга иқтидо қилмоқда. Шунда Умар:

«Аллоҳга қасам, менимча, анавиларни бир қори(орти)га жамласам яхши бўлади», деди.

Сўнгра уларни Убай ибн Каъбнинг ортидан жамлади. Кейин, бошқа бир кечада мен яна у билан чиққанимда одамлар қориларга иқтидо қилиб намоз ўқишар эди.

«Бу қандай ҳам яхши бидъат. Қоим бўлган пайтларидан кўра ухлаб ётган пайтлари(да ибодат қилишлари) афзал», деди ҳазрати Умар.

Кечанинг охирида, демоқчи. Одамлар кечанинг аввалида қоим бўлишар эди».

Молик ривоят қилган.

نُبِّهَ لَلْأُدْبَعِ إِذِ افْتَدَى سَمَّ الْجَارِيَةِ زَلَّ النَّبِيُّ وَوَرَعًا وَأَنَّ تَلَحَّذَ: لِقَاءِ دِهَانِمْ نَعْمًا
، دِيحَ سَمَّ الْجَارِيَةِ فِي خِصْلَةِ نَوَلِصِي سَائِلًا أَوْ شَيْءًا عَرَجًا لِقَاءِ سَمَّ الْجَارِيَةِ رَمْعًا
، دَمَّحًا أَوْ مَلْسَمًا أَوْ رُغْبًا: لِقَاءِ مَوْتِ الْوَالِدِ نَعْمًا هَذَا لَأَسْفَافٍ

3. Мужоҳиддан ривоят қилинади:

«Урва ибн Зубайр билан бирга масжидга кирдик. Қарасак, Абдуллоҳ ибн Умар Оиша розияллоҳу анҳонинг ҳужраси олдида ўтирган экан. Одамлар бўлса жамоат бўлиб зуҳо намози ўқимоқдалар. Биз уларнинг намози ҳақида сўраган эдик, «Бидъат», деди».

Муслим ва Аҳмад ривоят қилишган.

Кўпчилик мазкур таърифга биноан, бидъатни иккига тақсимлаб қўя қоладилар ва «Бидъат икки хил: яхши ва ёмон бидъат», дейдилар.

Иккинчи йўналишдаги уламолар – имом Молик, Шотибий, Туртиший, ҳанафийлардан имом Шумунний ва Айний, шофеъийлардан Байҳақий, Ибн Ҳажар Асқалоний ва Ибн Ҳажар Ҳайсамий, ханбалийлардан Ибн Ражаб ва Ибн Таймияларнинг фикрича, бидъатнинг барчаси – ибодатдагиси ҳам, одатдагиси ҳам залолатдир.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди